Overzicht van stemmingen in de Tweede Kamer

afdeling **Inhoudelijke Ondersteuning**

aan De leden van de vaste commissie voor Economische Zaken

datum *11 juli 2016*

Betreffende wetsvoorstel:

34348
Wijziging van de Mijnbouwwet (versterking veiligheidsbelang mijnbouw en regie opsporings-, winnings- en opslagvergunningen)

Eindstemming wetsvoorstel

Het wetsvoorstel is op 7 juli 2016 aangenomen door de Tweede Kamer. SP, PvdD, PvdA, GroenLinks, D66, Van Vliet, 50PLUS, Klein, Groep Kuzu/Öztürk, Houwers, VVD, SGP, ChristenUnie en CDA stemden voor.

Aangenomen amendementen

Invoegen onderdeel Aa in artikel I na onderdeel A
8 (Van Tongeren) waarmee wordt vastgelegd dat grondeigenaren recht hebben op een vergoeding voor het gebruik van hun grondgebieden

Met dit amendement wil de indiener vastleggen dat grondeigenaren recht hebben op een vergoeding voor het gebruik van hun grondgebieden. Grondeigenaren geven aan hier belang aan te hechten, terwijl mijnbouwbedrijven aangeven dat er in de praktijk vaak al een vergoeding wordt betaald aan grondeigenaren. Dit amendement verankert zodoende enkel de huidige praktijksituatie. Door grondeigenaren recht te geven op een vergoeding voor het gebruik van zijn grondgebied ten behoeve van mijnbouwactiviteiten ontstaat een gelijk speelveld tussen energiesoorten. Zo hebben grondeigenaren momenteel al recht op een vergoeding bij plaatsing van windturbines en bij plaatsing van hoogspanningsmasten. De hoogte van de gebruiksvergoeding wordt vastgesteld naar analogie van de gebruiksvergoeding voor plaatsing van windturbines en bij plaatsing van hoogspanningsmasten, bij de bepaling van de hoogte van de gebruiksvergoeding wordt

Amendementen zijn in volgorde van stemming - op artikelnummer - weergegeven: allereerst de aangenomen en/of overgenomen amendementen, vervolgens de verworpen of ingetrokken amendementen en tenslotte eventuele moties. Vervangen amendementen zijn d.m.v. een → aangegeven: bijv. 7 → 8 → **20**. Amendement nr. 7 is vervangen door amendement nr. 8, dat op zijn beurt vervangen is door amendement nr. 20. De vette notatie van het stuknummer geeft aan dat dit het definitieve amendement is. De stemmingslijsten worden gemaakt op basis van de ongecorrigeerde draad van de vergadering.

onder andere de mate van grondbeslag en verlies aan functionaliteit voor de grondeigenaar meegewogen. De hoogte van de gebruiksvergoeding kan nader worden vastgesteld via algemene regels in een ministeriële regeling en staat los van het recht op nadeelcompensatie, zoals vastgelegd in de nog in werking te treden titel 4.5 van de Awb, en het recht op vergoeding van schade die ontstaat door beweging van de bodem als gevolg van de aanleg of exploitatie van een mijnbouwwerk, zoals vastgelegd in art. 6:177 BW.
Aangenomen. Voor: SP, de PvdD, de PvdA, GroenLinks, D66, Van Vliet, 50PLUS, Klein, de Groep Kuzu/Öztürk, de VVD, de SGP, de ChristenUnie en het CDA

Invoegen onderdeel Aa in artikel I na onderdeel A
Invoegen artikel 5a na artikel 5
69 → 71 → **96** (Smaling) over de instelling van een onafhankelijk wetenschappelijk kennisprogramma

Het onafhankelijke wetenschappelijke kennisprogramma is de invulling van één van de aanbevelingen van het OVV-rapport. Het programma wordt begeleid door een onafhankelijke wetenschappelijke commissie bestaande uit onafhankelijke nationale en internationale wetenschappers en deskundigen. In het programma wordt breed gekeken naar het gedrag van de ondergrond als gevolg van mijnbouwactiviteiten en de gevolgen daarvan in de vorm van schade. Het onderzoek moet beter inzicht geven in de oorzaak-gevolg relatie en mogelijke mitigerende maatregelen.
Aangenomen. Voor: SP, de PvdD, de PvdA, GroenLinks, D66, Van Vliet, 50PLUS, Klein, de Groep Kuzu/Öztürk, de VVD, de SGP, de ChristenUnie, het CDA, de Groep Bontes/Van Klaveren en de PVV

Diverse artikelen
67 → 89 → 95 → 97 → **103** (Jan Vos c.s.) dat regelt dat geen omgevingsvergunningen meer worden verleend voor het oprichten van mijnbouwwerken voor het opsporen of winnen van delfstoffen op de Waddeneilanden, in de aangewezen Narura 2000-gebieden Waddenzee en Noordzeekustzone, in het aangewezen werelderfgoedgebied Waddenzee en het op grond van de Wro aangewezen gebied Waddenzee en dat in het gebied boven de Noordzeekustzone slechts omgevingsvergunningen worden verleend als medegebruik van een bestaand mijnbouwplatform niet mogelijk is en zichthinder is geminimaliseerd

Dit amendement regelt dat geen omgevingsvergunningen meer worden verleend voor het oprichten van mijnbouwwerken voor het opsporen of winnen van delfstoffen op de Waddeneilanden, en in als Natura 2000 gebied aangewezen delen van het Waddengebied of het Werelderfgoed-gebied Waddenzee. In het gebied boven de Noordzeekustzone wordt voor oppervlaktewinningsinstallaties slechts een omgevingsvergunning verleend als medegebruik van een bestaand mijnbouwplatform niet mogelijk is en zichthinder is geminimaliseerd. Verder regelt het amendement de mogelijkheid om opsporings- en winningsvergunningen voor de desbetreffende gebieden te wijzigen of in te trekken.

De indieners beogen hiermee nieuwe gaswinningsprojecten op de Waddeneilanden, in de Waddenzee, het Werelderfgoedgebied en in de aan de Waddeneilanden grenzende Natura 2000 gebieden onmogelijk te maken.
Aangenomen. Voor: SP, de PvdD, de PvdA, GroenLinks, D66, Van Vliet, 50PLUS, Klein, de Groep Kuzu/Öztürk, de VVD, de ChristenUnie en het CDA

Diverse artikelen
13 → 15 → **64** (Dik-Faber c.s.) dat regelt dat een mijnbouwbedrijf moet voorkomen dat schade optreedt aan gebouwen en infrastructurele werken en niet slechts 'ernstige' schade

Dit amendement regelt dat het woord «ernstige» wordt geschrapt in de zinsnede «ernstige schade aan gebouwen en infrastructurele werken». De indieners zijn van mening dat een mijnbouwbedrijf ten allen tijde moet voorkomen dat schade optreedt aan gebouwen en infrastructurele werken en niet slechts «ernstige» schade. Een mijnbouwbedrijf moet in de risicobeoordeling daarom verantwoorden welk risico op schade aan gebouwen en infrastructurele werken optreedt, zoals scheuren in de muur van een woning naar aanleiding van bodemdaling. De Minister moet bovendien op basis van het risico op schade het recht hebben om in specifieke omstandigheden de opsporings- en winningsvergunning, winningsplan of opslagvergunning af te wijzen. Het is bijvoorbeeld denkbaar dat in een gebied met belangrijke waterkeringen of met een grote kans op schade aan woningen een vergunning of winningsplan wordt afgewezen. Het begrip «ernstige schade» is volgens de indieners daarom te beperkend.
Aangenomen. Voor: de SP, de PvdD, de PvdA, GroenLinks, D66, Van Vliet, 50PLUS, Klein, de Groep Kuzu/Öztürk, de VVD, de SGP, de ChristenUnie, het CDA, de Groep Bontes/Van Klaveren en de PVV

Diverse artikelen
10 → 17 → 23 → **41** (Van Tongeren c.s.) dat regelt dat het belang van het milieu en de natuur worden opgenomen als weigeringsgrond bij een vergunning en stemming met het winningsplan en op grond van het milieu en de natuur voorschriften aan de vergunning kunnen worden gesteld

De Minister verklaart soms in Kamerdebatten dat het hem eigenlijk juridisch gezien niet vrij staat om een vergunning te weigeren, vanwege belemmeringen in de mijnbouwwet- en regelgeving. In de mijnbouwwet bestaan op dit moment maar een beperkt aantal weigerings- en intrekkingsgronden. In de praktijk is alleen de bescherming van natuur geregeld voor zover dit is vastgelegd in de te beschermen waarden van Natura 2000-gebieden. Andere belangrijke maatschappelijke waarden zoals milieuwaarden die te maken hebben met landschappelijke waarden, zoals bijvoorbeeld openheid, en de noodzaak voor behoud van een goede grondwater- en drinkwaterkwaliteit zijn geen weigeringsgrond bij de toetsing van mijnbouwexploratie en winningsvergunningen. De weigeringsgronden staan in de artikelen 7, 8 en 9 van de Mijnbouwwet. De indieners willen met dit amendement regelen dat het belang van milieu en natuur bij de beoordeling van de vergunningaanvraag als weigeringsgrond dienen. Bij milieu moeten dan alle relevante aspecten worden gewogen: landschappelijke waarden, waterkwaliteit, bodemkwaliteit, luchtkwaliteit, geluid en stank. Uitgangspunt moet zijn dat de leefomgevingskwaliteit niet mag verslechteren. De

artikelen 13 en 36 worden zodanig aanpast dat in de vergunningen en winningsplannen ook beperkingen en voorschriften kunnen worden gesteld die betrekking hebben op het milieu of natuur. De Raad van State concludeerde eerder dat het amendement zal bewerkstellingen dat op ten minste drie beoordelingsmomenten grofweg hetzelfde toetsingskader gehanteerd zal worden in de zin dat in elk van de drie fasen – opsporings- en winningsvergunning; winningsplan; Wabovergunning – getoetst zal worden aan de belangen van voorkoming van schade en negatieve gevolgen voor milieu en natuur. De indieners zijn van mening dat dit gerechtvaardigd is vanuit de impact van mijnbouwactiviteiten, om die zelfde reden zijn indieners van mening dat deze toetsing zo vroeg mogelijk in het proces dient plaats te vinden. Ter relativering van de ingrijpendheid van deze wijziging merkt de Raad van State op, dat de vergunningenhouder thans reeds alle maatregelen moet nemen die redelijkerwijs van hem gevergd kunnen worden ter voorkoming van onder meer nadelige gevolgen voor natuur, milieu, schade en veiligheid (artikel 33 Mbw).
Aangenomen. Voor: SP, de PvdD, de PvdA, GroenLinks, D66, Van Vliet, 50PLUS, Klein, de Groep Kuzu/Öztürk, de VVD, de SGP, de ChristenUnie en het CDA

Artikel I, onderdeel M
39 → **68** (Bosman c.s.) dat regelt dat alle benodigde vergunningen in de fase van winning worden gecoördineerd

Met dit amendement worden alle benodigde vergunningen in de fase van winning gecoördineerd. Dit betekent dat bijvoorbeeld de omgevings-vergunning (wabo), het winningsplan, de watervergunning en Natuurbeschermingsvergunning gelijktijdig behandeld worden. Hierdoor kan een integrale afweging worden gemaakt ten aanzien van veiligheid, natuur en milieu. Omwonenden en ondernemers zijn hier bij gebaat zij kunnen zo in een keer alle evt. Gevolgen voor een project overzien en op reageren. Dit voorkomt dat men bij alle vergunningen apart moet reageren op de deelaspecten. Deze coördinatie zorgt anderzijds natuurlijk voor stroomlijning om zo vergunningverlening efficiënt te laten verlopen.
Aangenomen. Voor: PvdA, D66, Van Vliet, 50PLUS, Houwers, de VVD, de SGP, het CDA, de Groep Bontes/Van Klaveren en de PVV

Artikel I, onderdeel O, artikel 36
66 (Van Veldhoven) dat regelt dat het belang van leveringszekerheid alleen kan worden toegepast bij beperkingen of voorschriften van het winningsplan, of bij het wijzigen van beperkingen en voorschriften van het winningsplan, voor zover dat het belang van de veiligheid van omwonenden, of het voorkomen van schade aan gebouwen of infrastructurele werken of de functionaliteit daarvan, niet in de weg staat

Dit amendement regelt dat het belang van leveringszekerheid alleen kan worden toegepast bij beperkingen of voorschriften van het winningsplan, of bij het wijzigen van beperkingen en voorschriften van het winningsplan, voor zover dat het belang van de veiligheid van omwonenden, of het voorkomen van schade aan gebouwen of infrastructurele werken of de functionaliteit daarvan, niet in de weg staat. De indiener is van mening dat de veiligheid van omwonenden voorop moet staan. Natuurlijk is veiligheid geen absoluut begrip en zal er

altijd sprake zijn van een zekere mate van risico. Dit amendement betekent dan ook niet dat er geen afweging kan worden gemaakt tussen het toestaan van acceptabele risico's enerzijds en het belang van leveringszekerheid anderzijds. Bij de toepassing van leveringszekerheid als reden voor het maken van beperkingen of voorschriften in het winningsplan, moet echter wel worden aangetoond dat de veiligheid van omwonenden gewaarborgd is en niet op onaanvaardbare wijze wordt aangetast. Leveringszekerheid is een belang dat op veel verschillende manieren kan worden bewerkstelligd en waarop een enkele individueel klein veld maar van geringe invloed is. De indiener vindt dat er altijd eerst zoveel mogelijk moet worden gekeken naar alternatieven voor de leveringszekerheid, zoals vraagreductie, alternatieve energiebronnen en conversie. Wanneer gebruik wordt gemaakt van leveringszekerheid als aanpassings-grond van het winningsplan, moet dan ook duidelijk worden onderbouwd, en met de Kamer worden gedeeld, waarom de leveringszekerheid anders onder druk zou komen te staan, waarom andere oplossingen niet mogelijk zijn, en waarom de gestelde beperkingen en voorschriften noodzakelijk zijn om de leveringszekerheid te waarborgen.
Met algemene stemmen aangenomen

Invoegen onderdeel Oa bis in artikel I na onderdeel Oa
47 → 58 → **99** (Agnes Mulder c.s.) dat regelt dat in de bij of krachtens algemene maatregel van bestuur te stellen regels over de metingen van beweging van de aardbodem in het kader van het winnen van delfstoffen en aardwarmte en het opslaan van stoffen en de rapportage over de uitkomsten daarvan, in elk geval wordt bepaald dat in de rapportage een analyse van deze metingen is opgenomen

Dit amendement regelt dat in de bij of krachtens algemene maatregel van bestuur te stellen regels over de metingen van beweging van de aardbodem in het kader van het winnen van delfstoffen en aardwarmte en het opslaan van stoffen en de rapportage over de uitkomsten daarvan, in elk geval wordt bepaald dat in de rapportage een analyse van deze metingen is opgenomen. De indieners hebben voor ogen dat deze algemene maatregel van bestuur binnen een half jaar na inwerkingtreding van deze wet in werking treedt.
Met algemene stemmen aangenomen

Invoegen onderdeel Ra in artikel I na onderdeel R
Artikel I, onderdeel U, tweede onderdeel
44 → 57 → **98** (Agnes Mulder c.s.) dat regelt dat de Minister van Economische Zaken de jaarverslagen van de Mijnraad en de Technische commissie bodembeweging en een schriftelijke reactie daarop, zendt aan de beide kamers der Staten-Generaal alsmede dat hij het aan de beide kamers te zenden jaarverslag van het Staatstoezicht op de mijnen vergezeld van een schriftelijke reactie daarop

Dit amendement regelt dat de Minister van Economische Zaken de jaarverslagen van de Mijnraad en de Technische commissie bodembe-weging en een schriftelijke reactie daarop, zendt aan de beide kamers der Staten-Generaal alsmede dat hij het aan de beide kamers te zenden jaarverslag van het Staatstoezicht op de mijnen vergezeld van een schriftelijke

reactie daarop. De indieners beogen de informatievoorziening aan de Kamer te verbeteren om haar controlerende taak zo goed mogelijk te vervullen.
Met algemene stemmen aangenomen

Artikel I, onderdeel V, artikel 128a, derde lid
35 (Van Veldhoven)

Dit amendement regelt dat alle aanwijzingen aan het Staatstoezicht op de mijnen, en niet alleen bijzondere aanwijzingen, aan de Staten-Generaal worden gestuurd. Een aanwijzing is een formeel instrument van de Minister om het Staatstoezicht op de mijnen aan te sturen. Met de voorliggende wet hoeven alleen bijzondere aanwijzingen naar de Staten-Generaal worden gestuurd, waarbij de Minister bepaalt welke aanwijzingen bijzonder zijn. De indiener is van mening dat het voor de waarborging van de onafhankelijkheid van het Staatstoezicht op de mijnen van belang is dat alle aanwijzingen naar de Staten-Generaal worden gestuurd.
Aangenomen. Voor: de SP, de PvdD, GroenLinks, D66, Van Vliet, 50PLUS, Klein, de Groep Kuzu/Öztürk, Houwers, de VVD, de SGP, de ChristenUnie, het CDA, de Groep Bontes/Van Klaveren en de PVV

Invoegen artikel IIIa na artikel III
36 (Van Veldhoven) over een wetsevaluatie

Dit amendement regelt dat na vijf jaar een wetsevaluatie zal plaatsvinden ten aanzien van de doeltreffendheid en de effecten van de wet in de praktijk. De voorliggende wetswijziging moet de mijnbouwwet toekomstbestendig maken. De indiener is van mening dat het van belang is om te monitoren of de wet in de praktijk tot de beoogde resultaten leidt.
Aangenomen. Voor: SP, de PvdD, de PvdA, GroenLinks, D66, Van Vliet, 50PLUS, Klein, de Groep Kuzu/Öztürk, Houwers, de VVD, de SGP, de ChristenUnie en het CDA

Verworpen en ingetrokken amendementen

Artikel I, onderdeel E
11 → **18** (Tongeren) dat regelt dat naast gedeputeerde staten van de provincie ook het dagelijks bestuur van het waterschap en het college van burgemeester en wethouders van de gemeente van het gebied waarop de aanvraag voor een vergunning betrekking heeft in gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen

Dit amendement regelt dat naast gedeputeerde staten van de provincie ook het dagelijks bestuur van het waterschap (colleges van dijkgraaf en heemraden) en het college van burgemeester en wethouders van de gemeente van het gebied waarop de aanvraag voor een vergunning betrekking heeft in de gelegenheid worden gesteld advies uit te brengen over vergunningen onder de Mijnbouwwet. Daarmee geeft dit amendement uitvoering aan de aanbeveling van de Onderzoeksraad voor Veiligheid in het rapport over aardbevingsproblematiek in Groningen om het burgerperspectief structureel en herkenbaar mee te nemen in de besluitvorming door provincie, waterschappen en gemeenten een rol te geven. Dit zijn immers de bestuurders met een democratisch mandaat. De Raad van

State onderschrijft in haar beoordeling het advies van de OVV om het burgerperspectief structureel en herkenbaar mee te nemen in de besluitvorming door provincies en gemeenten. De Raad van State stelt dat een voordeel om het adviesrecht uit te breiden is dat het burgerperspectief een voor burgers meer herkenbare plaats krijgt vanuit de gedachte dat gemeentebesturen dichter bij de burgers staan dan gedeputeerde staten. De Raad van State is van mening dat een dat toekenning over de hele linie van een zwaarwegend adviesrecht aan alle betrokken bestuursorganen overlap van adviesbevoegdheden met zich meebrengt. Ook zal door dit amendement in drie fases – opsporings- en winningsvergunning; instemming met winningsplan; Wabo-vergunning – door dezelfde organen advies kunnen worden uitgebracht over dezelfde elementen en criteria. In geval van een opsporingsvergunning is er echter geen sprake van een Wabo-vergunning, waardoor gemeenten hierop geen inspraak hebben. In de ogen van de indiener is deze overlap van adviesbevoegdheden en uitbreiding van het aantal momenten om over dezelfde elementen en criteria advies uit te brengen gerechtvaardigd. Deze rechtvaardiging vloeit voort uit het beschadigde vertrouwen van burgers in het door aardbevingen getroffen gebied (Groningen) in de rijksoverheid en de gasexploitant. Door colleges van burgemeester en wethouders, colleges van dijkgraaf en heemraden en gedeputeerde staten de mogelijkheid te geven een zwaarwegend advies uit te brengen wordt, naar verwachting van de indiener, de betrokkenheid van de bevolking bij de besluitvorming verbeterd. De rijksoverheid en de exploitant zullen hierdoor sterker de noodzaak voelen om de belangen van de burgers, die de effecten van de olie- en gaswinning ervaren, op een transparante wijze mee te wegen.
Ingetrokken

Invoegen onderdeel Aa in artikel I na onderdeel A
12 →19 → **48** (Van Tongeren) dat regelt alle schades zoals vastgelegd in artikel 6:177 BW ten gevolge van de aanleg of exploitatie van een mijnbouwwerk worden vergoed

De indieners beogen met dit amendement te zorgen dat alle schades zoals vastgelegd in artikel 6:177 BW ten gevolge van de aanleg of exploitatie van een mijnbouwwerk worden vergoed. In de praktijk wordt momenteel enkel schade als gevolg van aardbevingen vergoed. In de mijnbouwwetgeving is geen specifieke bepaling van het schadebegrip geregeld. Hiervoor wordt verwezen naar het Burgerlijk Wetboek (art. 6:177 BW). Hierin wordt gesproken over schade die ontstaat door beweging van de bodem als gevolg van de aanleg of exploitatie van een mijnbouwwerk. Dit omvat zowel de directe als de indirecte schade als gevolg van aanleg of exploitatie van een mijnbouwwerk, zoals snellere inklinking van de bodem door aanleg of exploitatie van een mijnbouwwerk.
Ingetrokken

Diverse artikelen
24 → 46 → **51** (Smaling en Wassenberg) dat regelt dat de aanvraag voor een winningsvergunning binnen twee jaar moet plaatsvinden vanaf het moment dat de aanwezigheid van de betrokken delfstoffen is aangetoond en dat vervolgens binnen twee jaar na het verlenen van die winningsvergunning een winningsplan moet zijn ingediend Dit amendement zorgt ervoor dat de aanvraag voor een winningsver-gunning binnen twee jaar moet plaatsvinden vanaf het moment dat de aanwezigheid van de betrokken

delfstoffen is aangetoond en dat vervolgens binnen twee jaar na het verlenen van die winningsvergunning een winningsplan moet zijn ingediend. Voorheen kon onbeperkt gewacht worden met het aanvragen van een winningsvergunning. Het amendement zorgt ervoor dat een eenmaal afgegeven winningsvergunning, binnen twee jaar na de aangetoonde aanwezigheid van betrokken delfstoffen, wordt omgezet in een winningsplan. Dit winningsplan wordt vervolgens iedere twee jaar tegen het licht gehouden. Hierdoor wordt opsporing in tijd meer nadrukkelijk verbonden aan het doel van de opsporing, namelijk het winnen van delfstoffen. Wetstechnisch wordt dit vormgegeven door het opnemen van een daartoe strekkend nieuw artikel 35a in de Mijnbouwwet alsmede door wijziging van de artikelen 11, 34 en 36.
Ingetrokken

Diverse artikelen
45 → **53** (Smaling) dat ertoe strekt de generieke verjaringstermijn van 30 jaren die in de weg kan komen te staan aan het succesvol claimen van mijnbouwschade, te schrappen

Indiener meent dat de rechtspositie van natuurlijke personen die worden geconfronteerd met schade als gevolg van mijnbouwactiviteiten moet worden versterkt. Schade als gevolg van mijnbouwactiviteiten komt vaak pas aan het licht lang nadat de betreffende mijnbouwactiviteiten zijn beëindigd. In de huidige regeling verjaart een vordering tot vergoeding van schade in ieder geval binnen dertig jaren nadat de laatste mijnbouwactiviteiten hebben plaatsgevonden. Er bestaan steeds meer aanwijzingen dat de eerste schade ook op (veel) langere termijn dan dertig jaren nadat de laatste mijnbouwactiviteiten hebben plaatsgevonden optreedt. In die gevallen brengt de huidige regeling met zich mee dat de vordering tot verhaal van schade reeds is verjaard voordat de schade is opgetreden. De burger blijft in die gevallen met lege handen staan. Indachtig de op 6 maart 2014 voorgestelde en aangenomen motie van de leden De Rouwe en Agnes Mulder (Kamerstukken II 2013/14, 29 023, nr. 157) luidende als volgt:
• overwegende dat schade ten gevolge van mijnbouw, of dat nu door gaswinning of door steenkoolwinning komt, nog vele jaren later door verzakkingen kan ontstaan;
• overwegende dat inwoners erop moeten kunnen vertrouwen dat, als zij schade ondervinden ten gevolge van mijnbouwactiviteiten, deze schade vergoed moet worden;
• overwegende dat de rechtsvordering tot vergoeding van schade die een gevolg is van beweging van de bodem door mijnbouwactiviteiten verjaart na verloop van 30 jaar na de gebeurtenis waardoor de schade is veroorzaakt;
• verzoekt de regering om, de voor- en nadelen te onderzoeken van het eventueel verlengen of opheffen van deze verjaringstermijn en daarover de Kamer voor 1 juni 2014 te informeren,
strekt dit amendement ertoe de generieke verjaringstermijn van 30 jaren die in de weg kan komen te staan aan het succesvol claimen van mijnbouwschade, te schrappen. De specifieke verjaringstermijn van 5 jaren na de aanvang van de dag, volgende op die waarop de benadeelde zowel met de schade als met de daarvoor aansprakelijke persoon bekend is geworden, blijft gehandhaafd.
Verworpen. Voor: SP, de PvdD, GroenLinks, de Groep Kuzu/Öztürk en de ChristenUnie

Invoegen onderdeel Aa in artikel I na onderdeel A
Invoegen onderdeel HOa in artikel I na onderdeel H
62 (Dik-Faber) dat regelt dat bij een opsporings- en winningsvergunning het voorschrift geldt dat geen koolwaterstoffen worden opgespoord of gewonnen die zich in schalieformaties of steenkoollagen bevinden (schaliegas, schalieolie en steenkoolgas)

Dit amendement regelt dat bij een opsporings- en winningsvergunning het voorschrift geldt dat geen koolwaterstoffen worden opgespoord of gewonnen die zich in schalieformaties of steenkoollagen bevinden (schaliegas, schalieolie en steenkoolgas).
In de afgelopen jaren waren in de gemeenten Noordoostpolder en Boxtel locaties voor proefboringen naar schaliegas in beeld. De minister van Economische Zaken heeft besloten dat tot 2020 geen commerciële winning van schaliegas mag plaatsvinden. De Tweede Kamer heeft bovendien de motie Van Veldhoven c.s. (32 849, nr. 68) aangenomen, die uitspreekt om in de Structuurvisie Ondergrond het winnen van schaliegas op land in ieder geval voor de looptijd van het huidige energieakkoord uit te sluiten. De indieners van dit amendement willen het boren naar en het winnen van schaliegas, schalieolie en steenkoolgas nu ook wettelijk verbieden.
Het breken van ondergronds gesteente met geïnjecteerd water, zand en chemicaliën leidt tot risico's voor mens, natuur, milieu en drinkwatergebieden. Bij de winning van schaliegas zijn bovendien meer boringen en boorlocaties nodig dan bij de winning van aardgas. Burgers zullen hiervoor extra overlast ervaren, de kwaliteit van de leefomgeving wordt bovenmatig aangetast. Ook zullen economische effecten optreden in een gebied waar schaliegaswinning plaatsvindt, bijvoorbeeld voor de landbouwsector in de Noordoostpolder. De winning en inzet van schaliegas, schalieolie en steenkoolgas leiden bovendien tot meer uitstoot van broeikasgassen. Door het grotere aantal boorputten treed er bij onconventionele gaswinning meer gaslekkage op en er komt daardoor meer methaan vrij. Dit leidt tot extra uitstoot van schadelijke broeikasgassen bij de winning van schaliegas.
Verworpen. Voor: SP, de PvdD, GroenLinks, D66, de Groep Kuzu/Öztürk en de ChristenUnie

Diverse artikelen
38 → 101 → **102** (Wassenberg/Van Tongeren) dat regelt dat geen nieuwe vergunningen voor mijnbouwactiviteiten worden verleend wanneer deze plaatsvinden onder gebieden met een Natura 2000-status of een Werelderfgoedstatus

Indieners zijn van mening dat mijnbouwactiviteiten geen plaats horen te hebben in of onder kwetsbare, unieke en onmisbare natuurgebieden. Zo behoort het Waddengebied tot de belangrijkste natuur in Nederland en heeft het de status van Natura 2000 en UNESCO Werelderfgoed.
De risico's op aantasting van deze kwetsbare natuurgebieden door mijnbouwactiviteiten zijn niet te overzien. Als de natuur ergens met rust gelaten zou moeten worden, dan is dat in deze internationaal beschermde natuurgebieden.
Niet voor niets wijst ook Shell er op dat sommige natuurgebieden 'te kwetsbaar zijn' om delfstoffen te winnen. Het Waddengebied en Werelderfgoed Waddenzee worden beschermd en gewaardeerd juist vanwege die kwetsbaarheid van de natuur. Gevolgen van

bodemdaling door mijnbouw ter plekke en/of zeespiegelstijging als gevolg van klimaatverandering kunnen in dit kwetsbare gebied grote gevolgen hebben.
Dit subamendement regelt dat geen nieuwe vergunningen voor mijnbouwactiviteiten worden verleend wanneer deze plaatsvinden onder gebieden met een Natura 2000-status en/of een status als Werelderfgoed. Daarmee worden ook onder en nabij de Waddenzee en de Waddeneilanden, alsmede in andere gebieden die door UNESCO aangewezen zijn als Werelderfgoed, nieuwe mijnbouwactiviteiten zoals gasboringen en zoutwinning uitgesloten. Op deze manier wordt naar de mening van de indieners ook daadwerkelijk tegemoet gekomen aan het brede protest op Terschelling tegen de winning van aardgas door Tulip Oil en op Schiermonnikoog tegen de winning van aardgas door het Franse bedrijf Engie.
Verworpen. Voor: SP, de PvdD, GroenLinks, 50PLUS en de ChristenUnie

Diverse artikelen
31 → **100** (Van Veldhoven c.s.) dat regelt dat geen vergunningen voor het opsporen en winnen van delfstoffen en aardwarmte worden verleend voor gebieden die zijn aangewezen als Natura 2000-gebied en gebieden die zijn aangewezen als Werelderfgoed op grond van het Werelderfgoedverdrag

Dit amendement regelt dat geen vergunningen voor het opsporen en winnen van delfstoffen en aardwarmte worden verleend voor gebieden die zijn aangewezen als Natura 2000-gebied en gebieden die zijn aangewezen als Werelderfgoed op grond van het Werelderfgoedverdrag.
Dit amendement zorgt ervoor dat er geen mijnbouwinstallaties kunnen worden geplaatst in Natura2000 gebieden of in gebieden met een Unesco Werelderfgoed status, waaronder de Waddenzee. Deze gebieden hebben de status van Natura2000 of Werelderfgoed gekregen om de natuur te beschermen. De indieners beogen met dit amendement om die bescherming van de natuur te waarborgen door deze gebieden uit te sluiten van industriële mijnbouwinstallaties.
Schuin gas winnen onder de genoemde gebieden door de mijnbouwinstallaties net daarbuiten te plaatsen, wordt alleen toegestaan als aan alle voorwaarden voor veilige en verantwoorde winning wordt voldaan. Per AMvB kunnen hier nadere regels over worden opgesteld.
Verworpen. Voor: de SP, de PvdD, GroenLinks, D66, 50PLUS, Klein, de Groep Kuzu/Öztürk en de ChristenUnie

Invoegen onderdeel Ba in artikel I na onderdeelB
28 → 50 → **94** (Van Tongeren c.s.) dat regelt dat de MER niet alleen kijkt naar de effecten van de opsporingsboring, maar ook naar de effecten op water, natuur en milieu

Met dit amendement willen de indieners regelen dat de MER breder kijkt dan enkel naar de effecten van de opsporingsboring, maar ook naar de bredere effecten op water, natuur en milieu. Voor de uitvoering van een eventuele Boring is een omgevingsvergunning nodig en soms een vergunning op basis van de Wet natuurbescherming. Ook kan er een Waterwetvergunning nodig zijn. Door afdeling 3.5 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing te verklaren op deze nadere besluiten die genomen moeten worden met betrekking tot het opsporen van delfstoffen, worden alle mogelijke belangen die kunnen

spelen bij de opsporing van delfstoffen gelijktijdig beoordeeld. De m.e.r. procedure wordt hierbij gekoppeld aan de omgevingsvergunning, waardoor een voor integrale afweging ten aanzien van natuur, milieu en veiligheid in de fase van de opsporing mogelijk is. Tevens wordt het voor omwonenden, overheden en andere belanghebbenden overzichtelijker en duidelijker wanneer ze advies dan wel inspraak kunnen leveren op de plannen.
Verworpen. Voor: GroenLinks, D66, 50PLUS, de Groep Kuzu/Öztürk, de SGP, de ChristenUnie en het CDA

Invoegen onderdeel Ca na artikel I, onderdeel C
Artikel I, onderdel G
59 → **105** (Smaling)

Dit amendement regelt dat een opsporingsvergunning kan worden verleend voor een maximum van vijf jaar. Voorheen kon onbeperkt gewacht worden met het aanvragen van een winningsvergunning. Door de werking van de opsporingsvergunning aan een tijdslimiet te binden, ligt in de verwachting dat een opsporingsvergunning slechts aangevraagd zal worden met het doel waar het voor dient, namelijk het opsporen van delfstoffen. Bij gebrek aan delfstoffen wordt hiermee binnen een termijn besloten af te zien van het aanvragen van een winningsvergunning. Bij constatering van delfstoffen wordt binnen een afgebakende termijn een besluit genomen al dan niet een winningsvergunning aan te vragen en in vervolg daarop een winningsplan in te dienen. Door een termijn aan de opsporing mee te geven, wordt voorkomen dat vergunningen jarenlang boven de markt blijven hangen en houden omwonenden overzicht over termijnen waarin ingrepen in het landschap plaats zullen vinden. Daarmee wordt een situatie als rond de opsporing van gas in Schiermonnikoog in de toekomst ingeperkt. Tevens wordt met dit amendement geregeld dat de termijn voor verlenging van een opsporingsvergunning wordt beperkt tot maximaal twee jaar.
Verworpen. Voor: de SP, de PvdD, GroenLinks, D66, 50PLUS, Klein en de ChristenUnie

Artikel I, onderdeel E, artikel 16, tweede lid
Invoegen lid 5a in artikel I, onderdeel, M, vijfde lid
14 → **30** (Dik-Faber c.s) dat regelt dat gedeputeerde staten bij het advies m.b.t. een vergunning en instemming met een winningsplan drinkwaterbedrijven moeten betrekken

Dit amendement regelt dat drinkwaterbedrijven net als het college van burgemeester en wethouders en het dagelijks bestuur van de waterschappen door gedeputeerde staten van de provincie betrokken dienen te worden bij het advies over de ingediende aanvraag voor een vergunning en dat gedeputeerde staten drinkwaterbedrijven dienen te betrekken bij het advies over de instemming met een winningsplan. De indiener vindt het essentieel om het adviesrecht van drinkwaterbedrijven over de bescherming van drinkwatergebieden wettelijk te borgen, via de gedeputeerde staten van de provincie.
Verworpen. Voor: SP, de PvdD, GroenLinks, D66, 50PLUS, Klein, de SGP en de ChristenUnie, Groep Kuzu/Öztürk

Invoegen onderdeel HOa na artikel I, onderdeel H
Artikel I, onderdeel I, onderdeel 6
34 → **60** (Van Veldhoven c.s) dat regelt dat het onder de grond brengen van productiewater (eventueel samen met hulpstoffen of andere stoffen) onder de mijnbouwwet moet gaan vallen, waardoor deze activiteit aan de vergunningsvoorwaarden van die wet moet gaan voldoen

De indieners van dit amendement zijn van mening dat het onder de grond brengen van productiewater (eventueel samen met hulpstoffen of andere stoffen), zoals in de praktijk gedaan wordt via afvalwaterinjecties, onder de mijnbouwwet moet gaan vallen, waardoor deze activiteit aan de vergunningsvoorwaarden van de mijnbouwwet moet gaan voldoen. Een vergunning kan onder andere worden geweigerd in het belang van de veiligheid van omwonenden of in het belang van planmatig bodem-beheer, inclusief grondwater met het oog op de winning van drinkwater, zoals opgenomen in de voorliggende wijziging van de mijnbouwwet. Aan deze weigeringsgronden worden in dit amendement weigeringsgronden voor natuur en milieu toegevoegd, Het amendement heeft geen betrekking op het gebruik van aardwarmte en warmte/koude-installaties omdat hierbij geen sprake is van het winnen van delfstoffen. Dit wordt wetstechnisch vormgegeven door het toevoegen van een nieuw lid aan artikel 25 Mijnbouwwet alsmede het toevoegen van twee nieuwe onderdelen aan artikel 27, eerste lid, Mijnbouwwet.
Verworpen. Voor: SP, de PvdD, GroenLinks, D66, de SGP, de ChristenUnie en het CDA, Groep Kuzu/Öztürk

Diverse artikelen
42 → **43** (Wassenberg c.s.) dat regelt dat de tweede nota van wijziging wordt teruggedraaid voor zover het betreft het mogelijk maken van permanente opslag van CO2 tegelijkertijd met de winning van aardolie of aardgas

Dit amendement draait het gedeelte van de Tweede nota van wijziging terug dat de permanente opslag van CO2 tegelijkertijd met de winning van aardolie of aardgas mogelijk maakt. De regering geeft als toelichting dat op dit moment de kosten van CCS nog relatief hoog zijn en dat de keten van alle CCS-stappen – afvang, transport en opslag – nog niet grootschalig in de praktijk is getest.
Permanente opslag van CO2 is bedoeld om blijvend broeikasgassen uit de atmosfeer te verwijderen. Wereldwijd is nog niet veel ervaring opgedaan met permanente opslag van CO2. Permanente opslag van CO2 tegelijk met de winning van aardolie of aardgas is een niet beproefde techniek, waarvan onduidelijk is of (een deel van) de CO2 weer vrijkomt bij de winning van aardolie of aardgas. Ook vermindert de combinatie van CO2-opslag en winning van aardolie of aardgas de netto CO2-reductie, door de CO2 uitstoot van extra gewonnen aardolie of aardgas. Indieners vinden het dan ook onverantwoord om de mogelijkheden voor CCS op dit moment te vergroten.
Verworpen. Voor: PvdD, GroenLinks, de Groep Kuzu/Öztürk, de ChristenUnie en de PVV

Artikel I, onderdeel Ha
9 → 16 → **22** (Van Tongeren c.s.) dat regelt dat mijnbouwbedrijven alvorens het afvalwater wordt geïnjecteerd in de geologische formaties van herkomst hun afval- en productiewater dienen te zuiveren tot het niveau vastgesteld krachtens de Wet milieubeheer en de Waterwet voor het lozen op oppervlaktewater

De indiener beoogt met dit amendement te bereiken dat een gelijk speelveld op het gebied van afvalwater ontstaat tussen mijnbouwbedrijven en andere bedrijven. Mijnbouwbedrijven dienen, alvorens het afvalwater wordt geïnjecteerd in de geologische formaties van herkomst, hun afval- en productiewater te zuiveren tot het niveau waarop het geloosd mag worden op het oppervlaktewater, zoals dit op grond van art. 3.1 Activiteitenbesluit Milieubeheer ook geldt voor bedrijven uit de petrochemie. De wet milieubeheer stelt dat alle bedrijven bij het zuiveren van hun afvalwater gebruik moeten maken van de best beschikbare technieken. Doordat zuivering van afvalwater ook in andere landen, zoals Duitsland, verplicht is biedt dit kansen voor het Nederlandse bedrijfsleven.
Verworpen. Voor: SP, de PvdD, GroenLinks, de Groep Kuzu/Öztürk en de ChristenUnie

Artikel I, onderdeel N, onderdeel 2
37 (Dik-Faber c.s.) dat een verplichting toevoegt om in het winningsplan te vermelden wat de verwachte uitstoot is van broeikasgassen als gevolg van de inzet van de te winnen delfstoffen

Dit amendement voegt de verplichting toe om in het winningsplan te vermelden wat de verwachte uitstoot van broeikasgassen is als gevolg van de inzet van de te winnen delfstoffen. In het VN-Klimaatverdrag van Parijs (COP21) heeft Nederland zich gecommitteerd aan de doelstelling om de opwarming van de aarde te beperken tot ruim onder 2°C, met duidelijk zicht op 1,5°C. Om uitstoot van broeikasgassen terug te dringen, is het onvermijdelijk om de winning van fossiele voorraden af te bouwen. Het is belangrijk om in het winningsplan niet alleen aandacht te besteden aan omgevingskenmerken, maar ook inzichtelijk te maken wat de verwachte gevolgen zijn voor de uitstoot van broeikasgassen.
Verworpen. Voor: SP, de PvdD, GroenLinks, D66, Klein, de Groep Kuzu/Öztürk en de ChristenUnie

Toevoegen onderdeel 3 aan artikel I, onderdeel N
104 (Smaling) over het in het kader van het winningsplan verrichten van een nulmeting

Discussie over schade, al dan niet het gevolg zijnde van mijnbouwactiviteiten, wordt bemoeilijkt wanneer er geen beeld is van de kwaliteit van een gebouw of fysieke infrastructuur voordat de activiteit werd aangevangen. Door voorafgaand aan een mijnbouwactiviteit een nulmeting te verrichten, op basis van wetenschappelijke principes en beperkt tot een door deskundigen vast te stellen «effectgebied» wordt de rechtspositie van zowel de benadeelde als de exploitant versterkt. De nulmeting zou grotendeels een einde kunnen maken aan de discussie of schade het gevolg is van meerdere oorzaken, waarvan nu niet helder is hoe ze met elkaar interacteren. Dit amendement regelt derhalve

dat de houder van een winningsvergunning in het kader van de voor het winningsplan vereiste beschrijving van de bodembeweging ten gevolge van de winning, op wetenschappelijk verantwoorde wijze een nulmeting moet verrichten waarvan de uitkomsten bij het door de Minister goed te keuren winningsplan worden gevoegd.
Verworpen. Voor: SP, de PvdD, GroenLinks, D66, 50PLUS, de Groep Kuzu/Öztürk, de ChristenUnie en de PVV

Artikel I, onderdeel O, artikel 36
21 → **63** (Van Tongeren c.s.) waarmee de met de tweede nota van wijziging geïntroduceerde mogelijkheid de leveringszekerheid mee te wegen, wordt teruggedraaid

De indieners van dit amendement zijn van mening dat de Minister binnen de huidige mijnbouwwet voldoende mogelijkheden heeft voor het meewegen van leveringszekerheid. Dit blijkt ook uit de uitspraak van de Raad van State over de hoogte van de gaswinning in Groningen, waar de rechter het belang van leveringszekerheid expliciet meewoog in de beslissing over de hoogte van de gaswinning in Groningen. Het kabinet heeft in het Energie Rapport 2015 aangegeven dat het gasverbruik voor ruimteverwarming zo snel mogelijk zal worden vervangen door CO2-arme alternatieven. De mate waarin de stikstofinstallaties van landelijk netbeheerder GTS worden ingezet voor conversie van hoogcalorisch naar laagcalorisch gas ligt dusdanig laag dat dit voldoende ruimte biedt voor het opvangen van de volumematige en capaciteitsmatige component van leveringszekerheid. Duitsland, België en Frankrijk werken ook aan de ombouw van laagcalorisch naar hoogcalorisch gas, waardoor de fysieke afhankelijkheid van laagcalorisch gas afneemt. Het kabinet geeft in het Energie Rapport 2015 aan dat het gaat om een daling van de buitenlandse vraag met ca. 2 miljard m^3 per jaar in de periode 2020–2024 en ca. 3 à 4 miljard per jaar vanaf 2025.
Verworpen. Voor: SP, de PvdD, GroenLinks, 50PLUS, de Groep Kuzu/Öztürk en de ChristenUnie

Toevoegen volzin in artikel I, onderdeel O, aan artikel 36, tweede lid
25 → **52** (Smaling/Wassenberg) dat regelt dat de Minister van Economische Zaken zijn instemming met het winningsplan voor het Groningen veld verleent voor een termijn van maximaal twee jaar

Dit amendement regelt dat de Minister van Economische Zaken zijn instemming met het winningsplan voor het Groningen veld verleent voor een termijn van maximaal twee jaar. Voorheen werd door de Minister ingestemd met het winningsplan voor de gaswinning in Groningen voor een termijn van tien jaar. De indiener vindt het wenselijk dat met toekomstige winningsplannen voor dit gebied door de Minister wordt ingestemd voor een termijn van maximaal twee jaar. Winningsplannen zullen dan ook iedere twee jaar voor goedkeuring aan de Tweede Kamer worden voorgelegd.
Verworpen. Voor: SP, de PvdD, GroenLinks, de ChristenUnie en de PVV

Artikel I, onderdeel Q
26 → 29 → **54** (Smaling) dat beoogt bij algemene maatregel van bestuur een onafhankelijk meetnetwerk in te stellen

Er bestaat al enige jaren een impasse over wat nu wel en niet fysieke schade als gevolg van bodembeweging door mijnbouwschade is. Gedupeerden met schade hebben recht op duidelijkheid. Aansturen op rechtbankuitspraken en het opbouwen van jurisprudentie duurt jaren en verschaft vanwege de complexiteit onvoldoende duidelijkheid. Naar verhouding wordt er veel aandacht geschonken aan het meten van de bodemdaling als gevolg van compactie. Men heeft echter nooit gekeken naar het totale systeem van gebouw-fundering-terp-bodem-ondergrond en hoe zich dat ontwikkelt in de tijd. Alleen dan wordt ook het effect van opeenvolgende kleine bevingen zichtbaar. Onderbelicht zijn de mogelijk-heden om de relatie tussen bevingen/trillingen en schade en de relatie tussen lokale zakkingen/zettingen en schade transparant in beeld te brengen. Snelheidsmeters brengen de gevolgen van de aardbeving in kaart, niet de schade. Permanente online functionerende tiltmeters en glasvezel-deformatiesensoren kunnen dit wel. Het meetprogramma gaat naast versnellingsmeters ook gebruik maken van tiltmeters en glasvezel deformatiesensoren bij gas- en zoutwinning. Contourlijnen geven niet de werkelijkheid weer. De huidige contour-lijnen hebben geen enkele officiële, wettelijke of juridische status. Om een beter inzicht te krijgen in welk gebied schade is met bijbehorende PGA (verticale Ground Peak Accelaration) is een online functionerend netwerk van belang. Om de veiligheid van bewoners te borgen komt er een Nieuwe Praktijk Richtlijn (NPR 9998). Die NPR is nodig voor het bouwkundig versterken en gaat uit van maximale piekgrondversnellingen. Naar verwachting zal de definitieve NPR in 2017 dwingend worden opgenomen in het Bouwbesluit. Dit amendement voegt het instellen van een onafhankelijk meetnetwerk – via de algemene maatregel van bestuur – toe en geeft daarmee ook uitvoering aan twee eerder aangenomen moties die eigenlijk niet uitgevoerd worden, motie 33 529, nr. 231 die uitvoering geeft aan een onafhankelijk meetnet en motie 33 529, nr. 232 die invulling geeft aan de breedte van het meetprogramma. De algemene maatregel van bestuur wordt bij de beide kamers van de Staten-Generaal voorgehangen.
Verworpen. Voor: de SP, de PvdD, GroenLinks, D66, de Groep Kuzu/Öztürk, de ChristenUnie en de PVV

Invoegen onderdeel ba in artikel I, onderdeel T, artikel 127, eerste lid, na onderdeel b
32 → **55 (**Agnes Mulder c.s.) dat regelt dat inspecteur-generaal der mijnen de Minister van Infrastructuur en Milieu gevraagd en ongevraagd adviseert over gevolgen die mogelijk lang na de beëindiging van de mijnbouwactiviteiten, ook na de periode van verplichte monitoring, kunnen optreden

Dit amendement regelt dat inspecteur-generaal der mijnen de Minister van Infrastructuur en Milieu gevraagd en ongevraagd adviseert over gevolgen die mogelijk lang na de beëindiging van de mijnbouwactivi-teiten, ook na de periode van verplichte monitoring, kunnen optreden. In Zuid-Limburg heeft de inspecteur-generaal momenteel geen formele rol bij de advisering van de Minister bij het onderzoek en advisering over de na-ijlende gevolgen van de steenkoolwinning waarvan de laatste mijn in 1974 is gesloten. De

indieners beogen met dit amendement de inspecteur-generaal deze taak expliciet in te laten vullen.
Verworpen. Voor: SP, de PvdD, GroenLinks, D66, Klein, de Groep Kuzu/Öztürk, de SGP, de ChristenUnie, het CDA, de Groep Bontes/Van Klaveren en de PVV

Invoegen onderdelen Xa, Xb, Xc en Xd in artikel I, na onderdeel X
61 (Smaling) dat regelt dat in gevallen waarin de Tcbb heeft vastgesteld dat de opgetreden zaakschade redelijkerwijs het gevolg is van (na-ijlende effecten van) mijnbouwactiviteiten door de Minister van Economische Zaken een schadevergoeding wordt toegekend

Indiener meent dat de rechtspositie van natuurlijke personen die worden geconfronteerd met schade als gevolg van mijnbouwactiviteiten moet worden versterkt. In de huidige regeling dient een natuurlijke persoon die wordt geconfronteerd met schade als gevolg van mijnbouwactiviteiten en deze schade vergoed wenst te zien (behoudens een aantal in artikel 137 van de Mijnbouwwet genoemde uitzonderingen) op eigen kosten zelf een procedure te starten tegen de (rechtsopvolger van de) (voormalige) mijnbouwondernemer die verantwoordelijk is voor het ontstaan van die schade. Hoewel de positie van de burger op een aantal punten (onder meer door middel van de mogelijkheid om een advies in te winnen van de Technische commissie bodembeweging (Tcbb) en het onder omstandigheden kunnen verkrijgen van een voorschot) reeds in 2003 is versterkt, blijft de burger gehouden om zelf civielrechtelijk te procederen om de schade vergoed te krijgen. De burger dient daarbij de doorgaans zeer hoge kosten van een dergelijke procedure zelf te dragen en verkeert gedurende de looptijd van de procedure (welke procedures lang kunnen duren) in onzekerheid of hij in rechte in het gelijk wordt gesteld. Daar komt nog bij dat in rechte gelijk krijgen nog niet betekent dat hij zijn schade daadwerkelijk vergoed krijgt. Dit laatste speelt met name als de (rechtsopvolger van de) (voormalige) mijnbouwondernemer een «kale kip» blijkt te zijn die haar «gouden eieren» tijdig in veiligheid heeft gebracht.
De indiener acht het bovenstaande onwenselijk en stelt daarom voor dat in gevallen waarin de Tcbb heeft vastgesteld dat de opgetreden zaakschade redelijkerwijs het gevolg is van (na-ijlende effecten van) mijnbouwactiviteiten door de Minister van Economische Zaken een schadevergoeding wordt toegekend. Dit biedt de burger een relatief snelle en goedkope mogelijkheid om de opgetreden zaakschade vergoed te krijgen. De schadevergoeding zal worden toegekend ten laste van het Waarborgfonds mijnbouwschade (dat door de Minister wordt beheerd) om zodoende de aan mijnbouwactiviteiten verbonden risico’s niet ten laste van de belastingbetaler, maar ten laste van de (rechtsopvolgers van de) (voormalige) bedrijfstak te laten komen. Voorgesteld wordt eveneens om het waarborgfonds te laten subrogeren in de (eventuele) vorderingen tot schadevergoeding van de benadeelde op de (voormalige) mijnbouw-ondernemer die uiteindelijk verantwoordelijk is voor het ontstaan van de schade. Op die manier heeft het Waarborgfonds mijnbouwschade de mogelijkheid om de schade te verhalen op de veroorzaker daarvan en wordt het Waarborgfonds mijnbouwschade niet meer belast dan nodig is. Voor de goede orde merkt de indiener nog op dat het bovenstaande – net als de thans reeds bestaande regeling van het Waarborgfonds mijnbouwschade niet beperkt is tot schadegevallen die onder het bereik van artikel 6:177 BW vallen. De thans bestaande artikelen 113 en verder van de wet bestrijken immers mijnbouwschade in het algemeen.

De andersluidende opvatting van de Rechtbank Limburg (ECLI:NL-:RBLIM:2015:4189) past dan ook niet in het stelsel van de wet en wordt ook door dit voorstel niet onderschreven.
Verworpen. Voor: SP, de PvdD, GroenLinks, 50PLUS, de Groep Kuzu/Öztürk, de SGP en de PVV

Invoegen ondelen Xa, Xb en Xc in Artikel I na onderdeel X
40 → **65** (Agnes Mulder c.s.) dat regelt dat de Minister van Economische Zaken natuurlijke personen bij wie zaakschade is opgetreden als gevolg van mijnbouwactiviteiten op hun verzoek een schadevergoeding toekent ten laste van het Waarborgfonds mijnbouwschade, indien hun vordering op de mijnbouwondernemer is verjaard door verloop van dertig jaren na de gebeurtenis waardoor de schade is veroorzaakt als gevolg waarvan de benadeelde geen recht heeft op een schadevergoeding van de mijnbouwondernemer dan wel – ingeval van insolventie – het waarborgfonds

Dit amendement regelt dat de Minister van Economische Zaken natuurlijke personen bij wie zaakschade is opgetreden als gevolg van mijnbouwactiviteiten op hun verzoek een schadevergoeding toekent ten laste van het Waarborgfonds mijnbouwschade, indien hun vordering op de mijnbouwondernemer is verjaard door verloop van dertig jaren na de gebeurtenis waardoor de schade is veroorzaakt als gevolg waarvan de benadeelde geen recht heeft op een schadevergoeding van de mijnbouw-ondernemer dan wel – ingeval van insolventie – het waarborgfonds. In Limburg doet de situatie zich voor dat schade lang na de beëindiging van de mijnbouwactiviteit, de laatste steenkoolmijn is gesloten in 1974, is opgetreden. De inwoners hebben zich voor de vergoeding van deze schade gewend tot het Waarborgfonds mijnbouwschade, omdat de mijnbouwexploitant in kwestie geen rechtsopvolger heeft. De Technische Commissie Bodembeweging heeft over deze aanvragen geadviseerd en komt tot de conclusie dat de schade het gevolg is van mijnbouwactivi-teiten in dit gebied. Echter, de Minister heeft ervoor gekozen zich te beroepen op verjaring van de rechtsvorderingen bij de behandeling van deze aanvragen waarna er aanvragers naar de rechter zijn gestapt. De indieners willen de rechtsonzekerheid die nu is ontstaan voor deze inwoners en in de toekomst voor inwoners in de rest van Nederland met mijnbouwschade voorkomen. De indieners zijn van mening dat mijnbouwschade altijd zou moeten worden vergoed. De indieners beogen rechtszekerheid te geven aan inwoners dat mogelijke schade ten gevolge van mijnbouwactiviteiten vergoedt wordt, ook na een periode van 30 jaar. De indieners kiezen ervoor om dit te laten vergoeden uit het Waarborgfonds mijnbouwschade, dat gezamenlijk wordt gevoed door de mijnbouwbedrijven die actief zijn in Nederland. Op deze wijze treedt de Minister niet in de aansprakelijkheid voor de mijnbouwschade onderwijl wel zorg te dragen voor de vergoeding daarvan.
Verworpen. Voor: SP, de PvdD, GroenLinks, 50PLUS, de Groep Kuzu/Öztürk, de SGP, de ChristenUnie, het CDA, de Groep Bontes/Van Klaveren en de PVV

Artikel I, onderdeel Z
27 → **49** (Van Tongeren/Van Veldhoven) dat regelt dat indien wordt overgegaan tot splitsing van concessies 1810 deze dienen te gaan vallen onder het reguliere mijnbouwregime

Indieners van dit amendement achten het onwenselijk dat afsplitsing van vergunningen leidt tot een afwijkend wettelijk regime voor nieuwe vergunninghouders die een vergunning krijgen op basis van een concessie die is verleend krachtens artikel 5 van de wet van 21 april 1810 (hierna concessie 1810). De Mijnbouwwet zondert thans één groep vergunninghouders uit van de toepasselijkheid van de reguliere regels omtrent de eigendom van een mijn en de verplichting tot staatsdeelneming. Deze uitzondering is geïntroduceerd in het kader van het overgangsrecht. Bij de invoering van de Mijnbouwwet is voorzien in eerbiedigend overgangsrecht voor houders van destijds bestaande winningsvergunningen (waaronder concessies 1810). Hiermee is destijds beoogd om de positie van de houders van concessies 1810 niet aan te tasten. De voorliggende wetswijziging draagt deze uitzonderingspositie over op afgesplitste vergunningen. Dit wordt gemotiveerd vanuit het eenvoudiger maken van overdracht van een deel van het grondgebied waarop de vergunning betrekking heeft. Net als de Raad van State zijn indieners van dit amendement van mening dat dit onvoldoende motivatie is voor het introduceren van een speciale afsplitsingsvergunning die het overgangs-recht uitbreidt naar nieuwe vergunninghouders in gebieden die vallen onder concessies 1810.
Tevens zijn indieners van mening dat overgangsrecht bedoeld is voor tijdelijke regelingen en dat bepalingen uit overgangsrecht niet tot in de eeuwigheid overdraagbaar dienen te zijn op nieuwe rechtspersonen.
Indien wordt overgegaan tot splitsing van concessies 1810 dienen deze te gaan vallen onder het reguliere mijnbouwregime.
Verworpen. Voor: PvdD, GroenLinks, D66, de Groep Kuzu/Öztürk en de ChristenUnie

Invoegen artikel IIIa na artikel III
33 → **56** (Agnes Mulder c.s.) dat regelt dat bij algemene maatregel van bestuur regels worden gesteld met betrekking tot de monitoring van de gevolgen die een mijnbouwwerk voor het grondwater kan hebben, middels het systeem van met elkaar samenhangende technische, administratieve en organisatorische maatregelen

Dit amendement regelt dat bij algemene maatregel van bestuur regels worden gesteld met betrekking tot de monitoring van de gevolgen die een mijnbouwwerk voor het grondwater kan hebben, middels het systeem van met elkaar samenhangende technische, administratieve en organisatorische maatregelen. In het bijzonder kunnen regels gesteld worden aan de monitoring van het diepe grondwater in watervoerende lagen, op grotere diepte dan de huidige monitoring op zes meter diepte die momenteel gebruikelijk is. Dit is nodig om de kwaliteit van het grondwater dat gebruikt wordt voor de drinkwatervoorziening te garanderen. Daarmee worden mogelijke verontreinigingen sneller inzichtelijk en kunnen daar maatregelen aan verbonden worden. Bij voorkeur zijn de monitoringsgegevens openbaar beschikbaar. De indieners beogen dat deze algemene maatregel van bestuur binnen een half jaar na inwerkingtreding van deze wet wordt voorgehangen bij de beide kamers der Staten-Generaal.
Verworpen. Voor: SP, de PvdD, GroenLinks, D66, 50PLUS, Klein, de Groep Kuzu/Öztürk, de ChristenUnie en het CDA

Moties

70 (Wassenberg) over een wet voor de transitie van fossiele naar duurzame energie
Verworpen. Voor: SP, de PvdD, GroenLinks, de Groep Kuzu/Öztürk en de ChristenUnie

72 → **107** (Wassenberg) over borgen van het moratorium op de winning van schaliegas
Verworpen. Voor: SP, de PvdD, GroenLinks, D66, 50PLUS, Klein en de ChristenUnie

73 (Wassenberg) over niet meer financieel bijdragen aan de winning van fossiele energie
Verworpen. Voor: PvdD, GroenLinks en de ChristenUnie

74 (Wassenberg/Van Tongeren) over onderzoek naar de Nederlandse methaanemissies en -lekkages
aangehouden

75 (Van Tongeren) over geen opsporingsvergunning verlenen zonder dat de lagere overheden een inspraakmogelijkheid hebben gehad
Aangenomen. Voor: SP, de PvdD, de PvdA, GroenLinks, D66, Van Vliet, 50PLUS, Klein, de Groep Kuzu/Öztürk, Houwers, de VVD, de SGP en de ChristenUnie

76 (Van Tongeren) over verlagen van de administratieve lasten voor ondiepe geothermieprojecten
aangehouden

77 (Van Tongeren) over het ontmoedigen van het lozen van afvalwater in de Waddenzee
Verworpen. Voor: de SP, de PvdD, GroenLinks, D66, 50PLUS, de Groep Kuzu/Öztürk en de ChristenUnie

78 (Van Tongeren) over het onder de Arbitragewet brengen van arbiters aardbevingsschade
Verworpen. Voor: PvdD, GroenLinks, 50PLUS, de Groep Kuzu/Öztürk en de ChristenUnie

79 (Smaling) over een verplichte nulmeting bij nieuwe winningsvergunningen
Ingetrokken

80 (Smaling) over een burgerschadeprotocol en een Fonds Mijnbouwschade
Verworpen. Voor: SP, de PvdD, 50PLUS, de Groep Kuzu/Öztürk, de ChristenUnie en de PVV

81 (Smaling over de governance van het gasgebouw
Verworpen. Voor: SP, de PvdD, GroenLinks, 50PLUS, Klein, de Groep Kuzu/Öztürk, de ChristenUnie, het CDA en de PVV

82 (Smaling/Dik-Faber) over veiligstellen van de drinkwatervoorziening bij mijnbouwactiviteiten
Verworpen. Voor: SP, de PvdD, GroenLinks, D66, 50PLUS, Klein, de Groep Kuzu/Öztürk en de ChristenUnie

83 (Dik-Faber c.s.) over het Staatstoezicht op de Mijnen onder volledige verantwoordelijk van I en M brengen
Verworpen. Voor: SP, de PvdD, GroenLinks, D66, 50PLUS, de Groep Kuzu/Öztürk, de ChristenUnie en het CDA

84 (Dik-Faber) over een exitplan voor fossiele energie
Verworpen. Voor: de SP, de PvdD, GroenLinks, 50PLUS, de Groep Kuzu/Öztürk en de ChristenUnie

85 (Dik-Faber) over geen boringen en proefboringen onder en rondom de Waddeneilanden
Verworpen. Voor: SP, de PvdD, GroenLinks, 50PLUS, de Groep Kuzu/Öztürk en de ChristenUnie

86 (Dik-Faber/Van Tongeren) over niet toestaan van permanente CO2-opslag in nog in werking zijnde gas- en olievelden
Verworpen. Voor: SP, de PvdD, GroenLinks, de Groep Kuzu/Öztürk, de ChristenUnie en de PVV

87 (Dik-Faber) over schrappen van "staatsinkomsten" als wegingsfactor bij de Rijkscoördinatieregeling
Verworpen. Voor: de PvdD, GroenLinks, 50PLUS, de Groep Kuzu/Öztürk, de ChristenUnie en de PVV

88 (Dik-Faber c.s.) over toelating van huiseigenaren tot de tijdelijke opkoopregeling en uitbreiding van het budget
Aangehouden

90 (Van Veldhoven) over actualiseren van het TNO-onderzoek naar methaanemissies
aangehouden

91 (Agnes Mulder over een onafhankelijke instantie voor de berekening van de seismische dreiging
aangehouden

92(Agnes Mulder) over ook na overdracht vergoeden van nog onbekende schades
Verworpen. Voor: SP, de PvdD, GroenLinks, 50PLUS, Klein, de Groep Kuzu/Öztürk, de SGP, de ChristenUnie, het CDA en de PVV

93 (Bosman c.s.) over rekening houden met de Waddeneilanden in de Structuurvisie Ondergrond
Aangenomen. Voor: SP, de PvdD, de PvdA, GroenLinks, D66, Van Vliet, 50PLUS, Klein, de Groep Kuzu/Öztürk, Houwers, de VVD, de SGP, de ChristenUnie, het CDA en de Groep Bontes/Van Klaveren